

A lap neve:

LAPKIADÓ VÁLLALAT

MAGYAR NEMZET

Gépiró: .....

Szerző: .....

Rovat: ..... Oldal: .....

Javította: .....

A leadás ideje: 78. Vn. 2. ....

Félidő

1. sor

Amiért Faust egész lelkét, a lelke üdvösségét eladta Mefisztonak - akit talán márcsak azért sem <sup>örökig</sup> meggyalázás a pokol anyagbeszerzőjének nevezni, mert ha igaz, neve a leg-sokoldalubb olimposzi isten, a szakács-hirnök-pohárnok-szónok-diplomata-pásztor-lantos-felcser, nyáj-szakértő és termékenység-patrónus, nem utolsósorban pedig éppen a kereskedő-isten Hermész melléknevéből, a Megisztofielből származik - tehát amiért Mefisztonak mindenestül eladta magát Faust: a maradásra birt, megállított percért, az elérhetetlenért, azt én épp most nem is tartom olyan elérhetetlennek. "Szép vagy! Maradj! tied vagyok!" - így szól a könyörgés a perc-hez, melyet megállásra birni csak elkárkozás árán lehet, különben elérhetetlen. Mégis azt mondom most, hogy nem az. Olyannyira nem, <sup>elválik tőle</sup> hogy úgy nézem, az emberi életben nemcsak-hogy el lehet érni, hanem mindenki el is éri.

Csak nem mindenki veszi észre, hogy az idő megállt vele.

Nem veszi észre, hogy egy bizonyos pillanatban a futó idő, a tovatűnő, a visszahozhatatlan és megismételhetetlen idő, az örökmozgó, ha az ember feje fölött nem is, de benne megállt, <sup>szét</sup> és hosszan, olykor az élet legutolsó percéig, elácsorog. Marad. S az embernek nem is kell ezért a maradásra birt percért cserébe az üdvösségét adnia. Inkább azt tartom, hogy a benne megállott idő az élete leg-főbb üdvössége.

26. sor

A lap neve:

LAPKIADÓ VÁLLALAT

MAGYAR NEMZET

Gépiró: .....

Szerző: .....

Rovat: ..... Oldal: .....

Javitotta: .....

A leadás ideje: .....

- 2 -

1. sor

Melyik hát az a bizonyos pillanat, amikor az idő megáll az emberrel, amikor maradni kezd benne, mintegy állandóra <sup>Césőtannál</sup> berendezkedik benne és <sup>a</sup> nyugtalanítóan tovaszökébből lecsillapodottá lesz? A sátorfáját folyvást felszedő és továbbálló, nomád idő egyszerre letelepszik és ámokfutó szálás-kergetőből egyszerre bennlakóvá higgad? Melyik ez a bizonyos pillanat, melyről azt gyanitom, hogy az éket üdvösségét hozza? 5 Épp most telt le az esztendő fele, most gondolom hát éppen s most mondom ki, hogy ez a bizonyos pillanat, ez a perc: a félidő.

A félidő. Az esztendő fele, Messzibb és dantei megfogalmazásban azonban: az emberélet utjának fele. A nagy félidő.

Amikor az ember már annyira érett, hogy egyáltalán érzékelni kezdi az időt, amikor észreveszi, hogy helye nemcsak a térben van, a földkerekség kiterjedései között: egy tájban, egy hazában, egy kuckóban, hanem az időben is, az évek dimenziójában: egy évszázadban, egy <sup>szaktám</sup> korban is, s a hónapok, hetek, napok, percek közt is elhelyezkedik, nemcsak a látható és megfogható dolgok, tárgyak, falak és látóhatárok közt - mondom, amikor észreveszi az időt, akkor egyszerre foglalkoztatni kezdi a félidő. Felteszi a kérdést magának: van-e már félidő? Megtette-e már a dantei életut felét?

Sokféleként mérjük mi, emberek, különös, láthatatlan, félelmetes és otthonos birodalmunk, az idő hosszát és mé-

26. sor

A lap neve:

LAPKIADÓ VÁLLALAT

MAGYAR NEMZET

Gépiró: .....

Szerző: .....

Rovat: ..... Oldal: .....

Javitotta: .....

A leadás ideje: .....

- 3 -

1. sor

lyeit. Csillagok járásával, érverésen, naptárral, percmutatón. Pontosan mérjük az időt, pedánsul, stopperrel. De azt, ami a legjobban foglalkoztat: a félidőt, az igazi félidőt, a ~~szexuális~~ danteit, az emberélet utjának felét, nem tudjuk mérni sehogy. Sem csillagpályákról, üstökösök sanda ~~ker~~rengéséről, sem szivdobogásunkról, semmiféle időmérő szerkezetek óralapjáról le nem olvasható, mikor van félidő? Mikor ~~van~~ <sup>tett le</sup> a fele időnk? Nem pereg bennünk semmilyen pontosan ~~szexuális~~ kimért és pontosan mérő homok, amely mutatná, hogyan fogy el lassan és kérlelhetetlenül bennünk az életünk fele. Szerencsénkre és üdvösségünkre ilyen homokóra nem pereg. Áll. Marad. És benne a megállott idő: a félidő. A hosszú maradásra birt perc.

Nem ismerem embert, fiatal embert, aki ki ne mondaná, amit gondol: messze még a félidő! De nem ismerem olyan öreget sem, aki ne gondolná: talán félidőben vagyok, ha mondani azt mondja is: az én időm már lejáróban! Mindenki méri, méregeti, latolgatja magában a maga félidejét, méricskéli, de megmérni, pontosan, percre, nem tudja. Még évekre megközelítőn sem. } Üdvösségünk a félidő.

Öncsalásunk a félidő.

Reményünk a félidő.

Biztonságunk a félidő.

Az egyetlen szilárd pont a félidő a mozgékony, a rengő, az egyre megrendülő <sup>(szilárd)</sup> időben.

26. sor

A lap neve:

LAPKIADÓ VÁLLALAT

MAGYAR NEMZET

Gépiró: .....

Szerző: ..... Rovat: ..... Oldal: .....

Javította: ..... A leadás ideje: .....

- 4 -

1. sor

A félidő az a magaslat az ember életében, ahonnan körkilátás nyílik, hibátlanul kerek panoráma, teljes, gyönyörű horizont. Kilátóhely, ahol, ha az ember csak egy kicsit is belátó, némi számvetést lehet csinálni. A félidő az a délelő-pont, ahonnan visszanézve eredmények láthatók, elvégzett dolgok rendjét látni vagy elvégzetlenek rendtelenségét, előrenézve pedig sejtenei lehet, fölbecsülni a géendőt, a feladatot, számítani a kiszámíthatatlan hátralévót. Félidő mindig van, <sup>(számadásra szőlő, elszámolni hívő félidő mindig)</sup> akkor is, ha az ember úgy gondolja, semmire nem jut idő. Azért van mindig, mert soha nem tudhatni, mikor van félidő? A félidő mindig ~~mindig~~ <sup>időszület, mint az idő.</sup>

Ebben a nagy bizonytalanságban az egyetlen biztos sziget az állandó félidő, amely attól állandó, hogy nem ismeri a helyét az emberélet utjának hosszán. De valahol biztosan van, ismeretlen, rejtelmes szigetként. Talán még boldognak is nevezhető szigetként, emlék és remény között, valamely titkos délkörön, a tajtékzó, a hömpölygő időben. Ember számára a morajló és végtelen idő nem, ~~csak~~ csak ez a zátonya, ez a szirtje, ez a szigorúan körülhatárolt, szilárd szigete: a félidő lakható. Csak ez megművelhető, nyájait, álmait csak itt terelheti. Csak a félidő termékeny az idők, az évezredek pusztító hullámverésében. Csak a félidő.

Egy tenyérnyi, egy pillanatnyi megállott idő az emberélet utjának felén.

Boldog idő a félidő. Az a boldogító benne, hogy a kegyetlen idő ~~ezegyszer~~ ezegyszer és egyetlen pillanatra

26. sor

A lap neve:

LAPKIADÓ VÁLLALAT

MAGYAR NEMZET

Gépiró: .....

Szerző: ..... Rovat: ..... Oldal: .....

Javította: ..... A leadás ideje: .....

- 5 -

1. sor

mégiscsak kegyes: nagylelkűen mély titokban tartja és senkinek soha el nem árulja, mikor ér az emberre kiszabott hosszának feléhez.

Hosszu időt szoktak kivánni egymásnak, szoktak kérni maguknak az emberek valamely évfordulókon. Most csak egy fél év fordult el fölöttünk, év-közép van éppen. Hadd kívánjak magunknak most a szokásos kívánságnál talán telhetetlenebbet. Hadd kívánjak magunknak hosszú ~~időnél sokkal~~ <sup>időnél sokkal</sup> egészségesebbet: hosszú félidőt.

Mátrai-Betegh Béla

26. sor